

Nr 201.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om utredning angående byggande av en skolbyggnad åt barnmorskeläroanstalten i Stockholm.

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Andersson* (I: 113) och den andra inom andra kammaren av fru *Ewerlöf* (II: 187) har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att frågan om byggandet av en barnmorskeläroanstaltens i Stockholm egen skolbyggnad måtte skyndsamt utredas i enlighet med i motiveringen anförda synpunkter, samt att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Motionärerna anföra i huvudsak följande.

Barnmorskeläroanstalten i Stockholm, som är förlagd till Södersjukhuset, saknar, i motsats till barnmorskeläroanstalten i Göteborg, en egen skolbyggnad. Förhållandena vid anstalten i Stockholm äro på grund härav och andra omständigheter icke tillfredsställande.

Vid läroanstalten finnas för närvarande 88 inskrivna elever, fördelade på 3 olika kurser. Eleverna ha fått sig anvisade bostäder på tre olika håll, å avdelning 34, Södersjukhuset, å Maria sjukhus samt å Södra barnbördshuset. Splittrandet av elevkåren på detta sätt förorsakar stora olägenheter. De utanför läroanstalten boende eleverna komma aldrig i tillfälle att närvara vid de ingrepp, som utföras, då eleverna äro i sina bostäder, särskilt nattetid. Någon kontakt eleverna emellan är svår att åstadkomma, varigenom samhörighetskänslan blir lidande. Någon gemensam samlingslokal, vilken till viss del skulle kunna råda bot härutinnan, finnes icke.

Bostäderna å Södersjukhuset och Maria sjukhus äro provisorier, inrättade vid en tidpunkt, då elevantalet i kurserna utökades från 24 till 36 och extrakurser inrättades, så att det sammanlagda antalet elever plötsligt steg från högst 48 till högst 108. Beträffande bostäderna å Södra barnbördshuset hava klagomål framförts under många år. Inspektion verkställdes 1944, men därefter verkställda förbättringar synas icke ha varit till fyllest.

Klagomål ha sålunda på nytt framförts, framför allt från den i mars 1947 bildade barnmorskeelevföreningen. Dessa rikta sig mot bostäderna såväl å Södersjukhuset som å Maria sjukhus och Södra barnbördshuset. Vad som påtalats är bland annat följande:

Upp till fyra i läskurs deltagande elever finnas placerade i samma rum. Badrum, särskilt sjukrum, garderober, tvättställ, telefon, anordningar för tvätt och strykning m. m. saknas i erforderlig utsträckning. Bostäderna å Södersjukhuset äro inrymda i en vanlig sjukavdelning. Rummen å Maria sjukhus och Södra barnbördshuset äro till största delen mörka, dystra, dragiga och kalla samt ytterst nödortfittigt möblerade. Å Södra barnbördshuset finnes ett tvättställ för 25 elever. Anhopningen av 4 elever i ett och samma

rum medför stora olägenheter för i läskurs deltagande på grund av omöjligheten att bedriva effektiva studier samt för elever med vakttjänstgöring, då någon sömn på dagen knappast kan komma i fråga. Den personliga hygienien kan under för handen varande omständigheter icke tillgodoses på ett tillfredsställande sätt.

Ovan påtalade missförhållanden torde kunna avhjälpas genom att barnmorskeläroanstalten i Stockholm erhåller en egen skolbyggnad, innehållande, förutom för undervisningen erforderliga lokaler, även tidsenliga bostäder, matsal och samlingsrum. I detta hänseende torde Statens sjuksköterskeskola å Norrbackaområdet i Solna kunna anses såsom förebildlig. Visserligen planeras uppförande av en byggnad för S:t Eriks sjuksköterskeskola invid Södersjukhuset, i vilken även bostäder för barnmorskeläroanstaltens elever avses att inrymmas. Ett dylikt arrangemang skulle, även om det innebure påtagliga fördelar i jämförelse med de nu rådande förhållandena, dock icke kunna tjäna såsom annat än ett provisorium. Dels torde den ökning i antalet utbildade sjuksköterskor, som kräves efter genomförandet av den statliga sjukförsäkringen, påfordra ett ökat ianspråktagande av S:t Eriks sjuksköterskeskolas utrymmen för ett större antal sjuksköterskeelever, varigenom barnmorskeeleverna skulle riskera att bliva åsidosatta, dels torde en dylik »inhysning» under alla omständigheter icke skapa den trivsel och samhörighetskänsla barnmorskeeleverna emellan, vilka äro väsentliga förutsättningar för en effektiv utbildning.

Byggandet av en barnmorskeläroanstalts i Stockholm egen skolbyggnad är sålunda ett önskemål, som har allt fog för sig, sett ur synpunkten att samhället bör sörja för en god barnmorskeutbildning. Härtill kommer, att rekryteringen till yrket, som för närvarande, förutom av lönesättningen, försvåras av ovan påtalade förhållanden under utbildningstiden, otvivelaktigt skulle underlättas.

Utskottet. Såsom framgår av motionerna är barnmorskeläroanstaltens lokalfråga avsedd att lösas i samband med uppförande av en byggnad för S:t Eriks sjuksköterskeskola invid Södersjukhuset. Även om denna lösning icke skulle kunna betraktas såsom annat än ett provisorium, vilket motionärerna göra gällande, är utskottet dock icke berett att med hänsyn till nuvarande förhållanden förorda framställning från riksdagens sida, om utredning angående uppförande av en egen skolbyggnad åt anstalten.

Utskottet får alltså hemställa,

att motionerna I: 113 och II: 187 ej må till någon riksdagen åtgärd föränleda.

Stockholm den 18 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 197.

Reservation

av herr *Andrén*, fröken *Andersson* och herr *Birke*, vilka ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Utskottet delar motionärernas uppfattning, att det för utbildningsresultatet är av väsentlig betydelse, att barnmorskeläroanstalten i Stockholm i likhet med sjuksköterskeskolan erhåller egen skolbyggnad. Då den nu planerade lösningen av anstaltens lokalfråga endast kan betraktas såsom ett provisorium anser utskottet, att en utredning om frågans lösning på längre sikt bör komma till stånd. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må med bifall till motionerna I:113 och II:187 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta utreda frågan om uppförande av skolbyggnad åt barnmorskeläroanstalten i Stockholm och för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen må för-
anleda.»